

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

בג.

עין משפט
גד מצוה

קבב א מיי פ"ג מהל' אכל הל' ט טושיע י"ד סי' שטפ ספי' ז: קבב ב מיי' עס פ"ז הלכה ה סמג עשין ב טושיע עס סי' שג ספי' ב: קבב ג ד ה ו מיי' עס פ"ו הל' ה טושיע עס סי' שג ספי' א ב: קבב ד מיי' עס פ"ה הל' ג ופ"ו עס הלכה ד סמג עשין דכ"ג ב טושיע עס סי' שפט ספי' ה:

רבי יהודה אומר לא הוצרכו זירושלמי פוסק הלכה כדברי המוסקיף צימים (שצעה) ורואימי כשהייתי קטן רצינו יתחק זקני שלח היה יושב במקומו עד שזבע רביעי ולא ידעתי טעמו שאם היה סוכר כ"י יהודה א"כ יסבור כמותו שצנייה שאינו יוצא מפתח ביתו מיהו י"ל זהא אשכחנא טובא לעיל לדבילות שצעה וק"ל הכי ושמא טעמו כרצנו ומשום דלרין לישב במקומו ואינו מדבר וטוב יותר שיסב חוץ למקומו דשמא אין אסור לדבר כי אם במקומו: **עך** שיעברו שלשה רגלים. עד שיהיה שלשה רגלים בלא שמהה ולא ישכח אהבת אשתו ולא יהא זכור מן הראשונה אחרת ולא יהא זכור מן הראשונה ועוד [שלח] יהא ז' דעות במטה ועוד פן יזכירנה אהבת אשתו לקנטרה ודומיאל דהכא אמרי' לעיל (ד' כא): מתה אשתו ונשא אשה אחרת אינו רשאי ליכנס לביתו כו' פירש ה"ר יונה דלין שייך לפסוק כרבי יהודה דאמר שני רגלים משום דק"ל לעיל (ד' כב). כדברי המיקל צאצל דהא מילתא דפליגי בה הכא אין זו צאצל דימי אצלו כלו הן:

ואמר לאחותה בבית הקברות. לאו דוקא שהאצל כל שצעה אסור וריב"ז מפרש דזו היא האשה שאומר צוצחים פ' טבול יוס (ד' ק). שמתה צערב הפסח ואמרי' לעיל אפי' יוס אחד אפילו שעה אחת בטלה נטלה גזרת שצעה ומייה משמע שסוכר כאותו הפירוש שפי' למעלה שס' ה"ר יונה שאסור צרמייה עד הערב זהו מצעוד יוס ודין הניחה לו צנים קטנים מיד * מותר לישא ולזעול וכן אין לו צנים פירשתי בתוספות יצמות (ד' מג: וס' ט) וכן צככות פ"ק (ד' ז. ט) ובתשובות ומה שאמר פ"ק (ד' טו) שמהות (פ"ו) צהאי מילתא דנסיב לאלתר ולא צא עליה עד זמן מרובה והאי דלמרינן אין לו מי שימשנו מותר ואין לרין להמתין שלשה רגלים כצנתי במקום אחר:

ב שצעים יום לגיהוץ. דוקא גיהוץ אסור אצל בלא גיהוץ כגון כיצום מותר דלמרינן לקמן (ד' טו): אל תצכו למת הא כיצד שלשים יום לגיהוץ ולתספורת וצמכת שמחות (פ"ו) שלשים יום לגיהוץ כיצד כו' וצירושלמי גזרת שלשים יום גיהוץ ותספורת אצל כיצום משמע דשרי דלמרינן פ' החולץ (יצמות מג: ג) גבי אלמנה מפני הגיבול וקאמר צאצול שלה שצעה יוס ופריך לק' ק' וחומר מה צמקום שאסור לכנס מותר לארס צמקום לכנס אינו דין שמתה לארס והדמיתא צמקום שמתה (פ"ו) שמונה ימים קודם הרגל אם ראה לכנס ולספר הרשות צידו לא ספר לא כיצם ערב הרגל אסור לספר ולכנס עד שישלמו שלשים יום משמע דכיצום נמי אסור נראה ההוא כיצום היינו גיהוץ ומאחר דכיצום שרי גיהוץ נמי שרי לדין כדאמרי' פ"ק דכתובות (ד' י): ופ"ד דתענית (ד' כט): דגיהוץ שלנו ככיצום שלהן והקשה ה"ר שמואל מוורדו"ם דהא צשמעתין צציי נפיק כו' והא צצבל הוו קיימי דגיהוץ דליניהו אינו אלא כיצום ומי' אסרי ומירן רבינו יתחק דפעמים שהיו מצויים מא"י כלים מגוהיץ או שמה פעמים שמצויין אומנין יודעין לגהץ כבארן ישראל והא דתינא צתוספתא (פ"ב) כל אלו שאמרו מותר לספר צמועד מותר לספר צתוך שלשים יוס אצל כל אלו שאמרו מותר לספר לכנס מותר אסור צתוך שלשים יוס של אצל צתוך לומר דכיצום נמי היינו גיהוץ ומורי ריב"ז א"ל היה אסור לכנס צתוך שלשים יוס ואין צוה לדחות כל אלו והא דקאמר צפרק החולץ (יצמות ד' מג: טס) מקום שמתה לכנס היינו צצני דהתירו לגלח ולכנס צרים פירקין (ד' י): צא ממדינת הים ויוצא מציה האסורין ומה שאסור עס צתשעה צצב לכנס היינו דוקא טעמא שיכול להמתין אחר צתשעה צצב הואיל ואיסורו אינו מושך כל כך וגרסינן שפיר צמקום שמתה לספר כדפרישתי וא"ל למוחקו וא"ל לישצו צצשה או בגילוח כל הראש כדברי המפרשים שרונים לישצו גירסת הספרים והארכמי צתוספות יצמות (ג"ו טס) וגרסינן לקמן (ד' טו): אל תצכו כו' הא כיצד שלשים יוס לצתוכות ולתספורת והא דאמר לעיל (ד' טו). אצל אסור צתכוכות משמע לאחר שצעה שרי התם צמים איירי ולא צנתר וחול חה יוכל להיות מותר לאחר שצעה צתוספות הרב כך פירש לאסור וצסם רבו פירש היתר ולפי מה שפירש דכיצום אסור כמו גיהוץ ניחא קושיית ה"ר שמואל מוורדו"ם מיהו מורי לא היה מפרש ממש לאסור כל כיצום אלא היה מפרש דהאי צרייתא דאסרה כיצום היינו צאי' דכיצום שלהן כגיהוץ שלנו וההיא דקתני גיהוץ ולא כיצום היינו צצבל מיהו לפי זה לא היה אסור לדין כי אם גיהוץ אכן היה ר"י מפרש בלא ראייה כמו שפירש רבינו יתחק הזקן צצצבל היו פעמים אומנים מא"י יודעין לגהץ וכלי פשתן אין בהן משום גיהוץ וחולק על הש"ס ירושלמי דקתני התם כל שלשים יוס לגיהוץ אסור ללבוש כלי זמר מגוהיץ חדשים וכלי פשתן מגוהיץ לנשים פירש צתוספות הרב דהא דאסרי גיהוץ דוקא ללבוש אצל לגהץ מותר והא דקתני כל שלשים יוס לגיהוץ היינו אסור ללבוש כלים מגוהיץ כו' עד מותר להוליך כלים לגיהוץ צתוך שלשים ואינו יודע אם היה אומר הרב היתר צכיצום תוך שצעה ומחלק נמי צין לכנס או ללבוש מיהו רבינו יתחק זקני מפרש צתשובתו דאפי' לכנס ולהניח אסור מותר ופירש פירש צתשובתו דכיצום שלנו מותר צט' צצב דלמרינן דגיהוץ שלנו ככיצום שלהן משמע דכיצום שלנו אפי' צתשעה צצב צתחמירין העולם צכיצום שלנו מתוך המנהג כמו שצתחמירו לענין אצילות דצצר מליח דשרי בהלכה ורגילין לנהוג צו איסור ומייהו צצני מנין לו להקל צתשעה צצב ותר מיימי אצלו דלדרצנה צפרק צתשובתו דתענית (סס) נראה לי שצתחמיר יותר לענין גיהוץ כלי פשתן צצני אצלו צצמועד וצצמטפחות ידים השיצ רבינו שאף על פי שהתירו צמועד אסורין צימי אצלו דלמרינן לעיל (ד' ק) א' כל שאמרו מותר לגלח צמועד כו' והתניא אסורים ומוקי לה צתכפוחו אצלו: **רבא** נפיק כו'. ופי' צתוספות דאציי ורצא הלכה כרצא וא"כ מותר ללבוש כלים מגוהיץ צצצונין אפילו חדשים או שינים אפילו לנשים וכן פסק ר"ם:

(א) [שמחות פ"י ע"ט], (ב) [שמחות פ"ו א], (ג) [שם וע"ט], (ד) [שם וע"ט], (ה) [צד"ה ע"ט א], [צד"ה אצל].

הגהות הב"ח
(א) גמי שניה יוצא ואינו יושב במקומו ואינו מדבר שלשית יושב במקומו: (ב) שם ואינו יושב במקומו ואינו מדבר רביעי יושב ואינו מדבר רביעי יושב (א) שם ואחד כלים שינים יולאין מתחת המכבש רבי אומר:

גליון הש"ס
גמ' שבת ראשונה אינו יוצא. עין לקמן ד' כו ע"א תוס' ד"ה אס יטל: שם בגרמא דהרבילא כרבי. עין לקמן ד' קד ע"ב תוס' ד"ה נכרת אילנים: תוס' ד"ה ואמר לאחותה וכו' מותר לישא ולזעול. י"ל שצמית ולזעול ט"ס הוא:

רבינו הגאון

וקורין שבעה ויוצאין רבי יהושע בן קרחה אומר לא שילכו ויטיילו בשוק אלא יושבין ודומין * ואין אומרים שמועה ואגדה בבית האבל אמרו עליו על ר' חנניה בן גמליאל שהיה אומר שמועה ואגדה בבית האבל. ת"ר אבל שבת ראשונה אינו יוצא מפתח ביתו. שניה יוצא ואינו יושב במקומו, שלישית יושב ואינו מדבר, רביעית יושב ואינו מדבר, רביעית יושב לכל אדם. ר' יהודה אומר לא הצריכו לומר כבש ראשונה שהכל נכנס אצלו לנחמו. אלא שניה אינו יוצא מביתו, שלישית יוצא ואינו יושב במקומו, רביעית יושב ואינו מדבר, חמישית שיה לכל אדם. (ג) הויכא דרגילין אבלים לצלוין [ב]נסת, קדמי ואחורי ותיב במקום אבלין [ו]מבלו. ואיכא נמי בבבל דעבדי הכי. ת"ר כל שלשים אסור לישא. [מתוך] אשתו אסור לישא אחרת עד שיעברו עליו שלש רגלים. ר' יהודה אומר רגל ראשון ושני אסור, שלישי מותר. ואם אין לו בנים, מותר לישא לאתרו משום ביטול פריה ורבייה. הניחה לו בנים קטנים, מותר לישא אשה לאתרו מפני צרונתו. ומעשה שבת אשתו של יוסף הבהן, ואמר לאחותה ועדיין הם בבית הקברות, לבי ופונסי בני אחותך, ואעפ"כ לא בא עליה אלא לאחר שלשים. וכן עשה ר' יושב חמישים ואחד כלים שינים יוצאין מתחת מכבש. ר' אומר לא אסור אלא כלים חדשים בלבד. אבי נפק בגרמא דסרבילא כו'. רבא נפק א בהימצאה רומינא סומקתא חדתי, כו' [ואלעזר בר' שמעון].

וקיימא לו כרובא ואליאב דר' אלעזר בר' שמעון. ירושלמי שני אחין שני שותפין שני טבחין שני חנוונין. שאיריב לאחד מהן דבר, ארו ונעלין חנותם. ופועלין עושין בצינעא במקום אחר. מתינ' מפני שאמרו שבת עולה ואינה מפקת. בני יהודה ובני גלילא, (דהכי) [דהינין] אמרי יש אבלות בשבת. מדקתני במתינ' (ושבת עולה, (והכי) [והנין] אמרי אין אבלות בשבת מדקתני אינה מפקת, דאי (ס"ל) [ס"ו] יש אבלות בשבת, (א) כיה גמט הירצנין ז"ל עס' מ"א בשער האלנות בסם רב האי גאון ז"ל ועי' צב"ש כ"ג. (ג) כיה גי' הערוך בערך המילתא ועי' בערך חמלתא הירצנין ז"ל גרס צחימיתא רומייתא.